

Zandwinplas levert duurzame koude

Systeem ook elders toepasbaar

Jean Quist

Steenwijk - Water uit zandwinplas Eesermeer koelt bedrijvenpark Eeserwold in Steenwijk. Het is de eerste toepassing in zijn soort in Nederland.

"Het systeem gebruikt duurzame koude", zegt André Roelofs van Roelofs Planontwikkeling uit Den Ham, "want het water wordt niet machinaal nagekoeld."

Roelofs en Unica Installatiegroep ontwikkelden samen het koelwater-netwerk UR Cool. Beide bedrijven te-

kenen ook voor de exploitatie. NL Energie en Klimaat, onderdeel van AgentschapNL, hielp bij de realisatie van het project.

Het Eesermeer is 45 meter diep en beslaat 30 hectare. Het koelwater wordt op 18 meter diepte opgepompt. "Het water heeft op deze diepte een temperatuur van 8 graden Celsius", zegt Roelofs. Roelofs en Unica mogen van Waterschap Reest & Wieden jaarlijks 1,8 miljoen kubieke meter water uit de zandwinplas gebruiken.

Het water wordt via een zuigkorf opgepompt, gefilterd en over een warmtewisselaar geleid. Aan de andere kant van de wisselaar wordt het gekoelde water door een gesloten ringleiding naar de gebouwen gebracht. Het water in de ringleiding is dan koud genoeg om te worden gebruikt en hoeft niet mecha-

nisch te worden nagekoeld. "Na het afgeven van de koude mag het water van het Waterschap maximaal 18 graden Celsius warm worden", zegt Roelofs. Het opgewarmde water wordt belucht en teruggepompt in het meer.

Herhaald

Deze manier van koelen kan tot in lengte van jaren doorgaan, verwacht Roelofs. Het water in het meer blijft koel zolang de limiet van 1,8 miljoen kubieke meter niet wordt overschreden. "Het systeem kan in vergelijkbare omstandigheden overal worden herhaald", zegt Roelofs. Om eventuele problemen tijdens de exploitatie voor te blijven zijn de installaties uitgevoerd met materialen die bestand zijn tegen onder meer de micro-organismen die in oppervlaktewater leven.

'Terrasreiniger' verwijdert wegmarkeringen

Van onze redactie techniek **Uitwillingerga** - Een soort terrasreiniger, maar dan met twintig in plaats van twee waterstralen. Zo omschrijft Marnix Kuindersma van Hooghiemstra zijn nieuwe vrachtwagencombinatie om wegmarkeringen te verwijderen. Anders dan vergelijk-

De machine maakt de wegmarkeringen los door er water onder een druk tot 2500 bar op te spuiten.

ACHTERGROND Nieuw handboek is

< VERVOLG VAN PAGINA 1

Ad Tissink
Delft - Diepwandbouwers moeten meer onderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van het bentoniet. En het

ontzandingsproces is sterk bepalend voor het eindresultaat", legt Jan van Dalen uit. De Strukton-medewerker voert promotie-onderzoek uit naar de diepwand-